

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 535. An & quæ Prælatio servanda in solvendis legatis, dum bona testatoris non solvendis legatis, dum bona solvenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

privilegiatis vel neutro illorum privilegiato) & nescitur utri prius obligata fuerit; constat tamen diversis temporibus diversisque sermonibus obligatam fuisse, eorum cuilibet in solidum obligatam, & utrumque adversus tertium possessorem posse agere; inter illos autem potiorem esse conditionem possidentis, & si neuter possideat, ex parte pro ratione dubii dividendam esse, censet de Lugo *l.c.* quem vide.

Quaest. 534. An & quibus creditoribus personalibus ex privilegio competat praelatio quò ad solutionem.

Resp. inter creditores personales (hoc est, nullam habentes hypothecam; adeoque nullam directam actionem adversus bona debitoris, sed solum adversus personam illius) aliqui gaudent privilegio praelationis, ita ut iis prius quam aliis non privilegiatis creditoribus, etsi aliàs hypothecariis, debitum integrè sit solvendum. Tales primò sunt, qui causà funeris sunt creditores, hoc est, qui expensas ad funus debitoris, vel alterius, cujus funus ad debitorem spectat, contulerunt; hi enim omnibus aliis creditoribus etiam hypothecariis, & in specie etiam mulieri habenti hypothecam dotalem praeferruntur, *L. ult. §. comparatione. ff. de iure delib. l. quaesitum ff. de privileg. credit. l. at. §. l. penult. ff. de relig. & sumpt. fun. Vasq. l.c. c. 5. §. 2. n. 24. Castrop. l.c. §. 18. n. 2. de Lugo l.c. n. 81.* qui etiam ait, hoc ipsum privilegium praelationis solere extendi ad expensas pro infirmitate debitoris factas; & sic medicis & chirurgis, qui suam operam creditò impenderunt; ac quali vendiderunt, primo loco solvendum.

2. Secundò sponsa de futuro, quae sponso suo dote dedit ante matrimonium, eo dein non secuto, etsi non habeat hypothecam tacitam in ejus bonis; quippe quae non acquiritur nisi secuto matrimonio, praefertur creditoribus personalibus pro dote recipienda. de Lugo *n. 83.* Castrop. *l.c.* juxta *cir. l. quaesitum.* non tamen praefertur creditoribus realibus; neque hoc ejus privilegium transit ad haeredes, nisi sint ejus filii aut descendentes. de Lugo *l.c.* remittens ad Molin. *d. 536. §. sponsa de futuro.*

3. Tertiò pupillus, qui praeter hypothecam tacitam, quam habet in bonis tutoris, vel etiam negotiorum gestoris sui, habet privilegium praelationis, absque tamen hypotheca, adversus omnes creditores personales, non tamen contra debitores hypothecarios; quia illius privilegiata praelatio est personalis. Unde etiam non praefertur dote aut alteri habenti hypothecam cum jure praelationis, etiam si hi posteriores sint. Sed neque hypothecariis non privilegiatis, si hi sint anteriores. de Lugo *num. 85.* idem etiam extendens ad minores, prodigos, fatuos, mutos, surdos, ita ut hi praeferrantur creditoribus personalibus suorum curatorum.

4. Quartò deponens pecuniam aliudve quid apud depositarium publicum seu à republica constitutum non percipiens inde usuras vel lucrum, dum hæc pecunia vel aliud depositum consumptum praefertur omnibus aliis creditoribus ejusdem depositarii, etiam privilegiatis, exceptis creditoribus ex causa funeris. *L. ventri. §. in bonis. ff. de privileg. credit. l. si hominum. §. fin. ff. de positi.* Castrop. *loc. cit.* de Lugo *n. 84.* Si verò pecunia vel res ipsa deposita in specie exstat, deponens proprie talis praefertur in recuperatione depositi (utpote cujus dominium in depositarium translatum non est) omnibus aliis creditoribus, etiam hypothecariis & privilegiatis, Vasq. *l.c. c. 5. §. 5. num. 4.* Castrop. de Lugo *LL. R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.*

cir. Quod Lessius extendit ad casum, quò pecunia deposita exstans mixta est cum pecunia mercatoris data ei ad negotiationem. Non tamen deponens gaudet eo privilegio, si usuras ex ea percipiat; cum tunc non tam deponens, quam mutuans censendus sit.

5. Quintò qui dedit pecuniam, ut ex ea solvatur creditori personali privilegiato seu habenti jus praelationis, & de facto solutum est, succedit is in locum illius cum eodem jure praelationis in ordine ad creditores non privilegiatos. de Lugo *n. 80.* Arg. *L. si ventri. §. ult. junctà Gl. ibid.* Denique dum istiusmodi creditores personales privilegiati concurrunt (exceptis creditoribus ex causa funeris) juxta leges civiles, non uni praeter alio propter prioritatem temporis, sed omnibus ex æquo solvendum, saltem dum omnes aequalem titulum seu causam habent. *L. privilegia. ff. de privileg. credit.* Castrop. *l.c. n. 3.* de Lugo *n. 88.* contra alios docentes nullum ordinem servandum, quas sententias conciliari posse, ait de Lugo dicendo, tunc unum ex privilegiatis alteri privilegiato praeferrendum, si ex jure habeat privilegium praelationis respectu aliorum privilegiatorum; eò quòd tunc is solus censeatur habere causam meliorem magisque privilegiatam, quamvis addat, hanc praelationem ex privilegio merè personali vix inveniendam in jure comuni. De cætero circa hanc praelationem creditorum privilegiatorum notandum, eam non obligare, nisi ubi jus commune servatur; cæteroquin in tantum locum habere, in quantum legibus municipalibus vel consuetudine cujusque provinciae recepta fuerit. Ubi autem defuere latae sunt leges, hæc in foro conscientiae obligant; cum sint iustae non pœnales, aut fundatae in praesumptione, sed ob commune bonum dantes peculiare jus his potiùs creditoribus quam aliis. de Lugo *n. 87.* cum Vasq. & Less.

Quaest. 535. An & quae praelatio servanda in solvendis legatis, dum bona testatoris non sufficiunt ad integrè solvenda omnia.

Resp. Indubitatum imprimis est, debita testatoris prius integrè solvenda quam legata; cum hæc non sint solvenda nisi deducto aere alieno & solutis debitis defuncti ex Justitia solvendis. Certum quoque est, in legatis solvendis servandum ordinem, quem testator constituit, in eo verò, quis ordo servandus, dum testator nullum ordinem constituit, non conveniunt AA. esse prius solvenda magis pia, dein minus pia, ac demum profana sentiunt aliqui, nullum in iis solvendis servandum ordinem, sed juxta proportionem & vires hæreditatis solvendum pro rata singulis, tenent Vasq. *opusc. de rest. c. 11. du. 6.* Bonac. *de contract. d. 3. q. ult. p. ult. n. 27.* Sanch. *in decalog. l. 4. c. 15. n. 40.* Locum in hac praelatione esse praesumptæ voluntati testatoris, putat de Lugo, *l.c. d. 20. n. 90.* Ac ita prius solvenda, quae legavit pro legendis missis aliisque divinis officiis, etiam praeter ad superfluitatem funeris & sepulchri designatis; quia rectè praesumitur praetulisse, quae ad animam suam spectant. Unde etiam infert, sic quoque quandoque dari locum praesumptioni voluntatis quò ad praelationem in legatis non piis, ubi similis est ratio praesumendi voluntatem praeferrendi in legatis non piis. Sic quoque relicta ad votum defuncti implendum prius solvenda, praeter omnibus aliis voluntariis etiam piis, praeterquam necessariis funeris. Lugo *n. 91.* cum Sanch. *l.c. n. 39.* Inter ipsa verò legata ad implenda vota, si von suppetat ad

olvenda omnia integrè, non sunt solvenda omnia quò ad partem; sed solvendum primo loco votum, quòd est de meliore præ reliquis votis bono Deo magis gratum. Sanch. n. 41. Lugo. n. 92. eò quòd, dum debentur impossibilia debitori, solvendum quòd melius est. Si verò vota sunt æqualia, videtur Lugo n. 93. inclinare in eam partem, quòd stet electio penes hæredem, utpote representante defunctum, in cujus utique erat potestate exsolvere unum ex istis æqualibus votis præ alio, dum non poterat implere omnia. Plura de his *ad tit. de testamentis.*

Quæst. 536. Inter creditores personales non privilegiatos an & quis in solvendo servandus ordo.

Resp. Non convenire in hoc AA. siquidem dum debita personalia sunt ejusdem rationis, creditorem non privilegiatum, qui prior est tempore, seu cujus debitum est antiquius, priorem quoque esse jure, seu ei solvendum præ aliis non privilegiatis, docent D. Tho. in opusc. 83. c. 8. Gabr. in 4. dist. 25. q. 2. a. 3. du. 6. Salon. 2. 2. q. 62. a. 8. in fin. Suar. in opusc. de just. l. 3. n. 7. Sa. V. restitutio. n. 63. Rebell. de oblig. just. p. 1. l. 2. q. 19. n. 11. & alii, quos citat & sequitur de Lugo l. c. n. 146. qui ait, videri sibi hanc sententiam magis consonam æqualitati, probatque illam à priorè. n. 154. ex eo, quòd quando quis se obligat priori creditori ad solutionem debiti, eo ipso se obliget implicite ad non ponenda impedimenta huic solutioni, adeoque teneatur ad non obligandum se aliis creditoribus, nisi salvo jure prioris; cum hoc modo tollat impedimenta, quæ moraliter oriri possunt, ne priori satisfaciatur, alioquin per secundam illam obligationem semper exponens illum periculo amittendi vel in totum vel in partem debitum suum. Adducit insuper pro ea confirmanda plura exempla à n. 147. dum nimirum eadem res ex intervallo est vendita duobus & neutri tradita, neuter acquirit jus in re, sed solum ad rem, & tamen priori emptori ea est tradenda, ex quo exemplo argui possit universaliter; cum ibi prior emptor id eò solum præferatur; quia prius obligavit venditorem ad rem sibi tradendam, quæ, cum non possit in solidum dari duobus, debet dari priori. Similiter autem prior creditor obligavit debitorem ad sibi solvendum ex bonis suis, quæ ratio non diluitur dicendo, emptorem habere jus determinatè ad hanc rem, adeoque ad eam promittendam alteri obligare se non potuit venditor; cum obligare se ad id non possit, quod sine peccato implere nequit, in præsentè verò casu emptor nullum habet jus ad ullam rem determinatam, adeoque creditor se potuit validè obligare secundo emptori. nam ut rectè opponit de Lugo. n. 148. si priori emptori venditus est unus ex duobus equis, quos habebat venditor reservata sibi electione, eodemque modo posteriori vendidisset unum ex illis, mortuo uno utriusque satisfacere nequit, utriusque primo emptori dare debet superstitem equum, etsi is vi venditionis ad nullum equum determinatè jus haberet, & licet venditor secundo emptori tunc, vivente utroque equo, se obligare poterat; quia utriusque emptori satisfacere non poterat. Item probat exemplo ducto à sponsalibus, dum quis iis contractis, promittens matrimonium alteri, tenetur ducere primam. Idem est de promittente pluribus eandem præbendam primò vacaturam. Sed neque id diluitur dicendo non posse rem eandem indivisibilem promitti secundo sine injuria prioris, cui rem illam totam debet, nam etiam idem servandum, si obligatio secunda facta sine injuria prioris, ut con-

stat ex dictis de vendente secundo unum ex duobus equis relicta sibi electione. unde prælatio prioris emptoris non solum facienda propter injustitiam secundæ obligationis; sed propter jus priori jam quæsitum, cui præjudicare non potuit secunda obligatio, etiam si licita & justa. Alias probationes factas à pari vide apud de Lugo à n. 151. uti & à n. 155. refutationes eorum, quæ contra objici possunt, ac potissimum illius, quòd adducit Turrianus, nimirum nec ex jure positivo, neque ex jure naturali ostendi posse prioritatem temporis conferre hoc jus prælationis, dum nimirum ex Jure Canonico satis id constat, Pontifice generaliter definiente, illum præferendum, cujus jus est prius tempore, de jure etiam naturali satis quoque videtur constare ex argumentis jam factis. Nihilominus contrarium, nimirum inter creditores personales non privilegiatos nullum ratione prioritatis temporis servandum esse ordinem in solvendo uni præ alio totum debitum, sed pro rata solvendum omnibus, dum bona debitoris solvendis integrè omnibus non sufficiunt, tradunt Bald. in l. pro debito. c. de bon. Auth. jud. possiden. Sylv. v. restitutio. 6. q. 5. n. 5. Nav. in man. c. 17. n. 51. Molin. de j. & j. tr. 2. d. 546. ad fin. Pet. Nav. de restit. l. 2. c. fin. n. 16. Valq. tr. de rest. c. 11. du. 2. n. 49. Less. de just. l. 2. c. 15. num. 48. & alii, quos citat & sequitur Castrop. tr. 32. d. 1. p. 18. §. 18. n. 5. dicens communiorè & veriorè ex ea ratione, quòd in personalibus obligationibus sola persona subeat obligationem solvendi, tamen si mediis bonis quæ habet, solvere teneatur; persona autem debitoris cum sit eadem, & ob obligationem priori creditori factam non impediatur novam obligationem subire, creditor posterior in suo jure ex prioris creditoris antecedentia non impeditur, sed æquè in exactione sui debiti concurrere poterit, ita Castrop. Verùm cum hæc ratio terè cõcidat ex dictis pro priorè sententia; dum etsi persona debitoris obligetur in hoc casu ratione sui, non poterit tamen obligare se secundo ad aliquid absolute, quòd præstari nequit sine injuria illius, cui se prius obligavit, nimirum ad solvendum debitum; sed solum sub conditione, si & quantum ex bonis meis satisfacere possim utriusque. Vide de Lugo. n. 152. hinc inquam videtur mihi sententia prior probabilior.

Quæst. 537. Nun aliunde quam ratione temporis creditorum non privilegiatorum unus alteri præferri debeat aut possit. v. g. quia unus prius petit.

Resp. Creditor petens debitum sibi solvi in judicio; & sententiam obtinens aliis creditoribus ex eadem causa præferatur, jure illi concedente hanc prælationem in præmium diligentia & vigilantia. Castrop. l. c. §. 2. n. 2. juxta L. inter eos ff. de re judicat. juncta gl. l. si hominem. §. quoties. l. de possess. l. qui autem. §. sciendum. ff. qua in fraud. credit. Ut autem ipsi præ alius solvantur, non esse necessariam executionem sententia, dum interim alii creditores solutionem non petunt & executionem non obtinent, censet Valq. l. c. du. 1. n. 113. Baldo & aliis sententibus, hanc sententiam, interim dum non mandatur executioni, aliis creditoribus eandem causam habentibus non præjudicare; unde illi possunt similiter petere suorum debitorum solutionem, & cum eo, qui sententiam prius obtinuit, concurrere. Si tamen alii creditores, antequam debitum solveretur illi primò petenti, obtinerent executionem, ei præferendi sunt; uti etiam, dum ex pluribus, pro quibus lata sententia obtineret executio-

nem